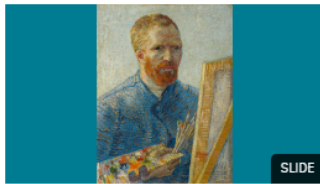

Voordat Vincent kunstenaar werd

Vincent van Gogh is één van de beroemdste Nederlandse kunstenaars ooit. Toen hij stierf was hij pas 37 jaar, en had hij meer dan 850 schilderijen en bijna 1300 tekeningen gemaakt. Toch was hij maar 10 jaar kunstenaar. Weet jij wat hij deed voordat hij ging tekenen en schilderen? Laten we beginnen bij het begin.

Vincent werd geboren op 30 maart 1853 in het dorpje Zundert, in Noord-Brabant.

Kun je het vinden op deze kaart uit 1843? Zoek naar een stip met een 'Z'. Het dorpje was zo klein, dat het er oorspronkelijk niet op stond.

Dit is een foto van Vincents geboortehuis in Zundert.

(De foto is uit 1900, toen het huis nog stond. Het werd later afgebroken.)

Vincents vader was een dominee, Vincents moeder was huisvrouw. Hij was niet hun eerste kind, maar helaas had de eerste 'Vincent' zijn geboorte niet overleefd. Met de tweede ging gelukkig wel alles goed. Hij kreeg er zelfs nog drie zusjes en twee broertjes bij. Op de foto is Vincent 19 jaar. Er zijn geen latere portretfoto's van hem bekend.

Vincent ging naar een kostschool: een school waar je niet alleen leerde, maar ook woonde. Hij was goed in talen: behalve Nederlands sprak hij ook Duits, Engels en Frans. Vincent was een goede leerling, maar ging vlak voor zijn zestiende verjaardag van school, zonder diploma.

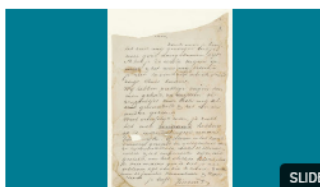

Een jaar later ging hij werken in deze winkel: de kunsthandel van zijn oom in Den Haag, 'Goupil & Cie.'. Daar begon Vincents grote interesse in kunst. Goupil had ook winkels in België, Duitsland, Engeland, Frankrijk, en zelfs in New York.

Vincent deed goed zijn best. Zo goed, dat hij voor de kunsthandel ook mocht werken in Londen en Parijs. Kun je die plaatsen vinden op deze kaart van Europa?

(De kaart is Frans, dus 'London' wordt hier gespeld als 'Londres'. Den Haag staat er niet op.)

Tussendoor hield Vincent contact met zijn familie door brieven te schrijven. Vooral aan zijn broer Theo. Dat we nu zoveel over Vincent weten, komt doordat Theo alle brieven van Vincent bewaarde. Dit is de oudst bewaarde brief van Vincent. Hij is uit 1872. Kun je lezen wat er in staat?

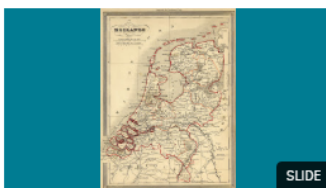

In hun brieven vertelden Vincent en Theo elkaar wat ze meemaakten. Zo schreef Vincent ook dat hij het niet meer naar zijn zin had in de kunsthandel. Hij deed steeds minder zijn best. Na bijna zeven jaar werd hij ontslagen. Maar Vincent had al snel een andere baan, onbetaald, als assistent van een schoolmeester in Ramsgate, in Engeland. In april 1876 maakte hij deze tekening van het uitzicht. Wat denk je: had hij toen al tekentalent?

Uitzicht op Royal Road, Ramsgate, 1876

Na een paar maanden verhuisde de school van Ramsgate naar het plaatsje Isleworth, bij Londen. Vincent had geen geld voor een treinreis en liep van Ramsgate naar Londen. Als je uitzoomt op de kaart, zie je hoe groot die afstand is. (120 km. Vincent deed er twee dagen over.)

Na een paar maanden vond Vincent een baan die wel betaald werd, maar hij verdiende nog steeds erg weinig. Aan het eind van het jaar ging hij voor Kerstmis terug naar Nederland, naar het dorpje Etten (E.) in Brabant. Kun je het vinden op de kaart?

Etten (vlakbij Breda) is het dorpje waar Vincents ouders woonden, in het huis links op de tekening. Zijn vader raadde hem aan niet meer terug te gaan naar Engeland.

Pastorie en kerk te Etten, 1876

Vincent volgde dat advies op en ging werken in een boekwinkel in Dordrecht. Maar al na een paar maanden trok hij weer verder. Hij ging naar Amsterdam.

Vincent had besloten dat hij, net als zijn vader, dominee wilde worden. Omdat hij geen diploma's had moest hij eerst leren voor een staatsexamen. Dat kon in Amsterdam. Vincent ging er wonen bij zijn oom Jan. Die was directeur van de marine-scheepswerf. Zijn huis zie je op de kaart vlak boven nr. 36. Vincent woonde er een jaar. Maar het studeren beviel hem niet zo goed, en ook dit keer maakte hij zijn studie niet af.

Daarna vond Vincent een baan in België. In een gebied vol steenkolenmijnen, De Borinage, mocht hij werken als 'lekenprediker'. Hij gaf les, bezocht zieken en vertelde over de Bijbel.

Vincent woonde in Wasmes (spreek uit: 'oe-Wamme'), vlakbij het stadje Mons ('Bergen'). Mons ligt in het zuiden van België. Kun je het vinden op de kaart?

In de Borinage leefde Vincent midden tussen de mijnwerkers, op dezelfde manier als zij: in armoede. Hij sloep op de vloer en gaf alles wat hij had weg. Daar waren zijn bazen het niet mee eens, en Vincent werd ontslagen.

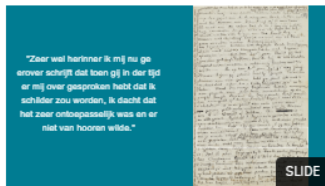
Cokesfabriek in de Borinage, 1879

Zijn familie maakte zich grote zorgen: Vincent was al 26 jaar en had nog steeds geen vaste baan, geen huis, en geen gezin. Hij kreeg allerlei adviezen. Zijn zus Anna raadde Vincent zelfs aan om bakker te worden. Maar dat was iets dat Vincent helemaal niet zag zitten.

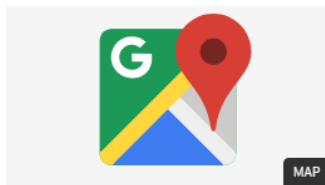

Theo had inmiddels een goede baan, bij de kunsthandel in Parijs waar Vincent ook had gewerkt. Hij was het die Vincent het advies gaf om kunstenaar te worden. In de brieven die Theo van Vincent kreeg stonden vaak ook schetsjes. En soms stuurde Vincent een tekening mee van wat hij had gezien. Vincent tekende graag, en Theo vond dat hij daar meer mee kon doen. Maar Vincent luisterde daar niet meteen naar.

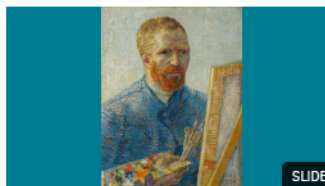
Hij herinnerde zich later dat hij Theo's advies eerst niet wilde opvolgen. Maar uiteindelijk veranderde Vincent van gedachten.

(Vincent schreef hier in Nederlands dat nu een beetje 'ouderwets' klinkt. Wat betekenen de woorden 'ge' en 'gij'?)

Het was 1880, het jaar dat Vincent 27 jaar oud werd. Hij bleef nog een tijdje tussen de mijnwerkers in De Borinage wonen, in het plaatsje Cuesmes (spreek uit: 'Q-wèmmé'). Daar begon hij te oefenen met tekenen. Ook tekende hij plaatjes na van het werk van bekende kunstenaars.

(Als je klikt op 'Maison Van Gogh' zie je via Google Maps het huisje waar Vincent in Cuesmes heeft gewoond.)

Vincent had nog een lange weg te gaan. Zijn vader en zijn broer Theo hielpen hem: zij gaven Vincent regelmatig geld. Zo kon Vincent zich helemaal op zijn nieuwe beroep concentreren. Want vanaf nu wilde Vincent nog maar één ding: kunstenaar zijn.

Zelfportret als schilder, 1887 - 1888

Speel ter afronding de quiz. Er zijn zes vragen. Wie heeft ze allemaal goed?

Zelfportret als schilder, 1888

Tijd over? Inzoomen op het schilderij kan via de link in de hotspot.